

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Autorității Vamale Române, reorganizarea activității acesteia, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2 - a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ:

Autoritatea Vamală Română (AVR), organ de specialitate al administrației publice centrale în domeniul vamal, instituție publică cu personalitate juridică, a fost înființată prin *Legea nr. 268/2021 pentru înființarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea unor acte normative*, în subordinea Ministerului Finanțelor, fiind stabilite domeniul de competențe, structura, sediul și cadrul general.

AVR a preluat de la Agenția Națională de Administrare Fiscală și unitățile subordonate acesteia activitatea, posturile și personalul structurilor vamale, respectiv Direcția Generală a Vămile din cadrul aparatului propriu al Agenției Naționale de Administrare Fiscală, direcțiile regionale vamale și birourile vamale de interior și de frontieră din cadrul direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice.

Cadrul juridic general în materia administrației publice, care asigură stabilitatea și eficiența autorităților atât la nivel central cât și la nivel local, este stabilit, în prezent, prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare*. Astfel, unul dintre domeniile care fac obiectul de reglementare al Codului administrativ este Statutul funcționarilor publici, prevederi aplicabile și personalului contractual din administrația publică și evidența personalului plătit din fonduri publice.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2004 privind Statutul personalului vamal, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 243/2004, cu modificările ulterioare, stabilește la nivelul AVR funcții de execuție și de conducere specifice cu statut special. Prin art. XII alin. (3) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 121/2023 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru modificarea art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 191/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ*, se instituie pentru instituțiile publice în cadrul cărora sunt stabilite funcții publice specifice care beneficiază de statute speciale, obligativitatea reglementării prin lege a modalității de recrutare în vederea ocupării acestora, până la data de 30 iunie 2024.

Potrivit art. LVII, alin.(5) din *Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung cu modificările și completările ulterioare*, sistemul național RO e-Sigiliu este utilizat și gestionat de către Ministerul Finanțelor prin Agenția Națională de Administrare Fiscală, Autoritatea Vamală Română și Centrul Național pentru

Informații Financiare.

Pentru implementarea Sistemului național RO e-Sigiliu au fost aprobate prin Memorandum necesitățile și domeniile prioritare, precum și activitățile și termenele de realizare. Acestea cuprind: achiziția de sigilii inteligente, dezvoltarea aplicațiilor informatice necesare care să permită monitorizarea în timp real a mijloacelor de transport și semnalarea evenimentelor de abatere, editarea, înregistrarea și listarea documentelor care se întocmesc la sigilarea-desigilarea mijlocului de transport, reprezentarea geografică a sigiliilor active și vizualizarea echipelor mobile din cadrul autorităților care asigură procedura, suplimentarea numărului de inspectori vamali pentru îndeplinirea activităților operaționale în teren, asigurarea instruirii acestora, organizarea structurilor de analiză de risc și dispecerat, precum și asigurarea de autospeciale și autoturisme echipate cu aparatura necesară pentru îndeplinirea tuturor operațiunilor impuse.

Astfel, în conformitate cu art. X din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.23 din 14.03.2024 privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, reorganizarea activității acesteia precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, ONAC a fost desemnat să realizeze achiziția autoturismelor dotate corespunzător pentru desfășurarea autorităților din subordinea Ministerului Finanțelor cu atribuții de prevenire și combatere a evaziunii fiscale și a fraudei fiscale și vamale, respectiv Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF) și Autoritatea Vamală Română (AVR).

În conformitate cu art. 5 alin. (1), lit. g) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.46 din 31 mai 2018 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Național pentru Achiziții Centralizate*, cu modificările și completările ulterioare, ONAC poate desfășura și activități de achiziție auxiliară pentru utilizatorii/beneficiarii săi, așa cum sunt acestea definite la art.3 alin.(1) lit. d) din *Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare*, astfel încât ONAC este în măsură să contribuie la realizarea achiziției sigiliilor inteligente și a componentelor suport necesare operaționalizării sistemului RO e-Sigiliu conform etapelor prevăzute prin Memorandum.

Prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.103/2022 privind unele măsuri pentru creșterea capacității de control la frontieră a Autorității Vamale Române, aprobată prin Legea nr. 1/2024*, numărul maxim de posturi pentru aparatul central al AVR și structurile teritoriale stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 237/2022 se suplimentează cu 324 de posturi pe o perioadă determinată până la încetarea situației care generează un aflux masiv de mărfuri și persoane la frontiera României cu Ucraina și Republica Moldova, precum și în porturile de la Marea Neagră, dar nu mai mult de 3 ani, de la data intrării în vigoare a actului normativ.

Prin art. XVIII alin. (6) și art. XX alin. (7) din *Legea nr. 296/2023*, s-a instituit pentru instituțiile publice, obligația de a se reorganiza până la data de 30 iunie 2024, în vederea punerii în aplicare a măsurilor dispuse prin acest act normativ.

2.2. Descrierea situației actuale:

AVR a fost înființată prin *Legea nr. 268/2021 pentru înființarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea unor acte normative și este organizată și funcționează în baza Hotărârii de Guvern nr. 237/2022, privind organizarea și funcționarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea pct. 1 de la lit. C din cadrul anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional, cu modificările și completările ulterioare*, în subordinea Ministerului Finanțelor, ca organ de

specialitate al administrației publice centrale, în domeniul vamal, instituție publică cu personalitate juridică, a cărei misiune în principal este de a aplica politica și legislația vamală, respectiv fiscală în domeniul supravegherii produselor accizabile, prevenirea, descoperirea și combaterea oricăror acte și fapte care au ca efect fraudă vamală și fiscală.

În urma înființării AVR, s-a constatat că marea majoritate a infrastructurii preluate și a facilităților de control, prezintă uzură avansată, ca urmare a neefectuării la timp a lucrărilor de intervenție necesare (reparații curente și modernizări ale imobilelor și a facilităților de control).

Procesul de vămuire se desfășoară în 91 de birouri vamale, care se confruntă cu lipsa facilităților de control, respectiv a spațiilor de depozitare, halelor de control, dotări cu echipamente specifice. Spațiile în care personalul vamal își desfășoară activitatea prezintă grade diferite de uzură ale clădirilor, ale instalațiilor sanitare, electrice și de climatizare.

În vederea creșterii gradului de securizare a frontierei externe a UE și consolidarea capacității de prevenire și combatere a criminalității transfrontaliere și a fraudelor vamale și fiscale, în contextul instalării sistemelor de scanare de ultimă generație, este necesară dezvoltarea infrastructurii specifice activității vamale, în principal pentru partea de construcții civile și instalații aferente, sisteme rutiere și piste de control vamal, depozite, hale de control, dotări cu echipamente specifice, etc.

AVR joacă un rol cheie în asigurarea colectării veniturilor la bugetul general consolidat, acest fapt fiind posibil prin luarea tuturor măsurilor inclusiv a celor punitive din sfera codului penal.

În acest context evidențiem consecințele negative produse în cazul neadoptării la timp a măsurilor propuse pentru combaterea activităților ilicite de subevaluare a valorii în vamă a mărfurilor importate, prin menținerea riscului de pierderi financiare atât la bugetul României cât și la bugetul Uniunii Europene. În acest sens menționăm *hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțată în cauza C-213/2019 - Comisia Europeană împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, pentru recuperarea sumelor constând în pierderi de resurse proprii tradiționale ca urmare a acceptării a unor prețuri subevaluate pentru mărfurile de tip textile și încălțăminte importate din China. Judecătoria CJUE în cauza C-213/2019 au analizat fenomenul importurilor de produse textile și de încălțăminte din China cu valoare subevaluată, concluzionând că, prin faptul că nu au contabilizat cuantumul corect al taxelor vamale și nu au pus la dispoziție cuantumul corect al resurselor proprii tradiționale referitoare la anumite importuri de produse textile și de încălțăminte din China, statul membru nu și-a îndeplinit obligațiile care îi reveneau în temeiul legislației unionale. Față de aceste aspecte, trebuie avut în vedere că acceptarea unor valori în vamă suspect de mici, poate constitui o vulnerabilitate pentru AVR, în situații similare Comisia Europeană considerând că statul membru nu și-a îndeplinit obligațiile (neluând măsuri pentru combaterea subevaluării mărfurilor în vamă și implicit necolectând resursele proprii tradiționale în mod corespunzător) și solicitând statelor membre punerea la dispoziției a resurselor proprii tradiționale estimate a se fi pierdut.

În acest context, ținând cont de dispozițiile articolului 2 alin. (2) din *Regulamentul (UE, Euratom) 2021/768 al Consiliului din 30 aprilie 2021 de stabilire a măsurilor de punere în aplicare a sistemului de resurse proprii ale Uniunii Europene și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 608/2014 și ale articolului 13 alin. (1) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 al Consiliului, privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resurselor proprii bazate pe TVA și pe VNB și privind măsurile pentru a răspunde necesităților trezoreriei*, potrivit cărora statele membre iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că

sumele reprezentând resurse proprii tradiționale sunt puse la dispoziția Comisiei în condițiile prevăzute în regulamentele unionale, este necesară adoptarea de urgență a unor prevederi pentru combaterea activităților ilicite de subevaluare a valorii în vamă a mărfurilor importate, inclusiv a unor măsuri sancționatorii.

Prin Legea nr. 268/2021, se stabilește faptul că, "pentru Autoritate, serviciile de specialitate în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor se asigură, cu titlu gratuit, de către Ministerul Finanțelor, prin Centrul Național pentru Informații Financiare."

Potrivit *Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024, aprobată prin Hotărârea Parlamentului României nr. 22/2020*, una dintre direcțiile de acțiune pentru asigurarea securității naționale este reprezentată de realizarea infrastructurii necesare pentru digitalizarea României, context în care, prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/29.11.2023 privind înființarea, dezvoltarea și administrarea unui hub financiar la nivelul Ministerului Finanțelor*, au fost instituite măsuri pentru implementarea proiectelor de digitalizare, AVR, prin „S.I.I.V. - Sistemul informatic integrat vamal” fiind parte a acestui sistem informatic.

În reforma 2 din Pilonul III, componenta C8 din cadrul *Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR)* se abordează nevoia urgentă de modernizare a sistemului vamal și implementarea vămii electronice. Reforma îmbunătățește funcționarea AVR prin promovarea modificărilor aduse cadrului juridic existent, prin modificarea competențelor și a procedurilor interne și prin investiții în echipamentele necesare pentru activitatea de control pe teritoriul național și la frontiera externă a UE. Obiectivul acestei reforme este de a îmbunătăți capacitatea administrativă și operațională a AVR și de a promova tranziția activității de vămuire către un mediu complet electronic. Schimbul de informații între operatorii economici și autoritățile vamale, precum și între autoritățile vamale din statele membre se va desfășura exclusiv prin modalități electronice de prelucrare și diseminare a datelor.

Ținând cont de existența riscului ca jaloanele privind modernizarea sistemului vamal și implementarea vămii electronice să nu fie atinse în anul 2024, ceea ce va afecta îndeplinirea Țintelor finale stabilite prin PNRR și absoorbția sumelor alocate României din acest program, cu consecința neîndeplinirii dezideratelor privind consolidarea instituțională și a veniturilor colectate la bugetul de stat, având în vedere dimensiunile și complexitatea activității AVR, în vederea eficientizării procesului aferent și a asigurării unui circuit informațional decizional care să asigure o mai mare coerență decizională, dar și pentru diminuarea efortului depus pentru atingerea obiectivelor, respectiv a costurilor operaționale, raportat la întârzierea atingerii jaloanelor asumate prin PNRR, obiectivele principale pe linia digitalizării neputând fi realizate fără o susținere consistentă și performantă din partea unui management dedicat, în vederea respectării inițiativelor strategice ale AVR este nevoie să fie adoptate în regim de urgență toate măsurile necesare pentru consolidarea capacității autorității vamale de a combate fenomenele infracționale complexe și de a crește colectarea taxelor la bugetul general consolidate, în mod special prin digitalizare.

Totodată, având în vedere adresa Ministerului de Finanțe - Cabinet Ministru nr. 420934/04.05.2023, prin care a fost transmis acordul în rezoluție a Prim - Ministrului Guvernului României privind documentul „*Măsuri pentru eficientizarea proceselor de digitalizare în punctele de trecere a frontierei*” asumat de către Ministerul Administrației și Internelor și Ministerul de Finanțe, pentru consolidarea cooperării interinstituționale MAI - MF și îmbunătățirea fluxurilor operaționale existente în punctele de trecere a frontierei potrivit competențelor Poliției de Frontieră Române, Autorității

Vamale Române și Agenției Naționale de Administrare Fiscală, este necesară interoperabilitatea sistemelor informatice, precum și facilitarea accesului la bazele de date utilizate de către cele 3 instituții.

Gradul ridicat de mobilitate a personalului în cadrul AVR, determinat atât de măsurile de prevenire a corupției cât și de nevoia de operaționalizare a unor structuri vamale, prin raportare la contextul internațional generat și de agresiunea militară a Rusiei în Ucraina, impune cu celeritate operaționalizarea AVR, dezvoltarea sistemelor informatice în conformitate cu cerințele Codului vamal al Uniunii, reorientarea activității de vămuire către mediul electronic și reducerea barierelor birocratice, simplificarea formalităților vamale și nu în ultimul rând, dotarea, în regim de urgență, a personalului vamal cu stații de lucru și alte echipamente auxiliare necesare desfășurării activității vamale.

Având în vedere cele de mai sus a apărut de strictă necesitate organizarea în cadrul Autorității a unei structuri organizatorice în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, precum și înființarea a încă unui post de vicepreședinte al AVR, care să preia coordonarea directă a activității de digitalizare a instituției și a celei de simplificare a procedurilor vamale și care să contribuie astfel, de o manieră dedicată, la realizarea obiectivelor strategice asumate de Autoritate.

În aplicarea prevederilor Ordonanței de Urgență nr. 103/2022, numărul maxim de posturi pentru aparatul central al AVR și structurile teritoriale stabilit prin Hotărârea Guvernului nr. 237/2022 se suplimentează cu 324 de posturi pe o perioadă determinată până la încetarea situației care generează un aflux masiv de mărfuri și persoane la frontiera României cu Ucraina și Republica Moldova, precum și în porturile de la Marea Neagră, dar nu mai mult de 3 ani, de la data intrării în vigoare a actului normativ, au fost organizate concursuri de recrutare cu respectarea procedurilor aplicabile, în urma acestora fiind ocupate un număr de 310 de posturi.

AVR a asigurat pregătirea profesională a personalului angajat pe perioadă determinată, în vederea desfășurării de către acesta a activității la un standard care să asigure astfel întărirea capacității administrative a autorității vamale în conformitate cu standardele europene și internaționale, precum și creșterea gradului de securizare a frontierei externe a UE. În acest moment, personalul astfel angajat, asigură o pondere importantă a activității de supraveghere și control vamal desfășurată în cadrul birourilor vamale de frontieră, iar desființarea celor 324 de posturi va crea vulnerabilități în ceea ce privește securizarea frontierei externe a UE și combaterea fenomenului de contrabandă.

În acest moment, la nivel global se manifestă o serie de fenomene infracționale complexe (contrabanda, fraudă vamală și fiscală) care constituie o amenințare permanentă pentru mediul concurențial al pieței legale, interne și europene, de natură să afecteze substanțial bugetul de stat consolidat al României și implicit interesele financiare ale Uniunii Europene. Aceste fenomene infracționale cauzează pierderi financiare importante, care se datorează sustragerii de la controlul vamal, neachitării taxelor vamale, a altor taxe datorate la import, inclusiv a taxei pe valoarea adăugată (TVA) și a accizelor. În acest sens s-a identificat nevoia urgentă de punere în aplicare a unei politici de respingere a corupției și de gestionare eficientă a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate a personalului vamal, prin instituirea unor măsuri ferme de prevenire și descurajare a faptelor de corupție și a abaterilor de la codul de conduită, precum și conferirea unor competențe specifice structurii de integritate din cadrul autorității vamale în vederea verificării modului de respectare de către personalul vamal a măsurilor instituite.

Potrivit OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, beneficiază de statute speciale doar personalul

AVR care desfășoară activitate specifică în cadrul structurilor vamale. Prin OUG nr. 10/2004 privind statutul personalului vamal, personalul vamal are calitatea de funcționar public cu statut special și cuprinde persoanele numite în funcții publice generale și specifice de conducere și de execuție. Constatând disonanța dintre cele două reglementări, se impune corelarea prevederilor celor două acte normative. Ținând cont că activitatea specifică desfășurată de către personalul vamal este similară cu cea a personalului încadrat în instituțiile din sistemul de ordine publică și securitate națională, personalul vamal beneficiind, potrivit Codului vamal al României, inclusiv de ocrotirea specială prevăzută de lege pentru ofițerii de poliție în exercitarea atribuțiilor de serviciu, precum și de dreptul de a purta și a face uz de armă, în conformitate cu normele legale privind regimul armelor și al munițiilor, se impune stabilirea unui cadru legal special al raporturilor de serviciu și un management al carierei corespunzător.

Având în vedere atât obligația instituită pentru instituțiile publice în cadrul cărora sunt stabilite funcții publice specifice care beneficiază de statute speciale, prin art. XII alin. (3) din Ordonanța de urgență nr. 121/2023 privind reglementarea prin lege a modalității de recrutare în vederea ocupării acestora, până la data de 30 iunie 2024, cât și Memorandumul-ul cu tema Realizarea și implementarea Sistemului național RO e-Sigiliu, aprobat în ședința Guvernului din data de 29 noiembrie 2023, în vederea asigurării respectării trasabilității transporturilor rutiere de bunuri pe teritoriul României, prin carea fost suplimentat numărul de personal al AVR cu 215 inspectori vamali, care urmează să desfășoare activități specifice RO e-Sigiliu, iar potrivit etapelor stabilite prin Memorandum, termenul prevăzut pentru operaționalizarea proiectului, inclusiv instruirea personalului, este de 30.09.2024, este imperios necesară aprobarea procedurii de recrutare a personalului vamal cu statut special, neadoptarea acesteia ducând la imposibilitatea îndeplinirii de către AVR a responsabilităților și misiunii stabilite prin Sistemul național RO e-Sigiliu.

Totodată, în vederera achiziționării sigiliilor inteligente și a componentelor suport necesare operaționalizării sistemului RO e-Sigiliu conform etapelor prevăzute prin Memorandum, este necesară modificarea art.LVII din Legea nr.296 / 2023 privind unele măsuri pentru sigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung.

Ținând seama de faptul că la nivelul AVR se implementează un proiect care are ca obiect dotarea birourilor vamale de frontieră cu 26 sisteme de scanare cu raze X pentru controlul autovehiculelor și containerelor, în vederea integrării scanărilor transmise de la sistemele de scanare autovehicule și containere instalate în cadrul Birourilor Vamale de Frontieră, monitorizării și supervizării în timp real a analizei imagistice a radiografiilor generate de sistemele de scanare, este necesară înființarea Centrului Național de Analiză Imagistică Vamală.

2.3. Schimbări preconizate:

Autoritatea Vamală Română este instituția abilitată să elaboreze reglementările vamale care sunt în competența României în calitatea sa de stat membru al Uniunii Europene, asigură administrarea impozitelor, taxelor și altor venituri bugetare date prin lege în competența sa, aplică politica și legislația vamală, respectiv fiscală, în domeniul supravegherii produselor accizabile, exercită atribuțiile de autoritate vamală și controlul operativ și inopinat privind prevenirea, descoperirea și combaterea oricăror acte și fapte care au ca efect fraudă vamală și fiscală, precum și a altor fapte date prin lege în competența sa.

Întârzierea punerii în aplicare a propunerilor prezentate în acest proiect de act normativ nu ar permite o utilizare eficientă a resurselor umane și materiale alocate, cu efecte negative directe

asupra activității AVR.

I. În vederea asigurării colectării veniturilor la bugetul general consolidat și pentru combaterea activităților ilicite de subevaluare a valorii în vamă a mărfurilor importate, este necesară adoptarea de urgență a unor măsuri, astfel încât sumele reprezentând resurse proprii tradiționale să fie puse la dispoziția Comisiei în condițiile prevăzute în regulamentele unionale.

II. Modernizarea infrastructurii informatice a AVR nu poate avea loc fără dezvoltarea serviciilor de suport, identificarea de soluții pentru administrarea centralizată a utilizatorilor, modernizarea stațiilor de lucru, și dotarea personalului vamal cu astfel de stații în timp operativ, desfășurarea activităților de help-desk în utilizarea aplicațiilor informatice, astfel că atingerea acestor obiective depinde într-o mare măsură de asigurarea de către AVR a achizițiilor de echipamente și dotări de tehnică de calcul. În același context este imperios necesară asigurarea digitalizării structurilor care desfășoară activități generale la nivelul AVR, prin analizarea, proiectarea, dezvoltarea, implementarea și exploatarea aplicațiilor specifice acestor activități, de către personalul propriu, în colaborare cu structurile organizatorice beneficiare.

Astfel, având în vedere dimensiunile și complexitatea activității AVR în vederea eficientizării procesului aferent și asigurării unui circuit informațional decizional care să asigure o mai mare coerență decizională, dar și pentru o diminuare a efortului depus pentru atingerea obiectivelor (a costurilor operaționale) raportat la rezultatele obținute, obiectivele principale pe linia digitalizării neputând fi realizate fără o susținere consistentă și performantă din partea unui management dedicat, la nivelul AVR se înființează un nou post de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, numit prin decizie a prim-ministrului, care va coordona activitatea de digitalizare a instituției și cea de simplificare a procedurilor vamale și care va exercita atribuțiile delegate de președintele AVR.

În același sens, pentru eficientizarea procesului de achiziții publice necesare activităților proprii, se impune achiziția de către AVR a programelor informatice pentru structurile suport și a echipamentelor și dotărilor de tehnică de calcul.

III. În vederea combaterii fraudelor vamale și/sau fiscale și îmbunătățirii fluxurilor operaționale existente în punctele de trecere a frontierei potrivit competențelor Poliției de Frontieră Române, Autorității Vamale Române și Agenției Naționale de Administrare Fiscală, este necesară asigurarea interoperabilității sistemelor informatice, precum și facilitarea accesului la bazele de date utilizate de către cele 3 instituții.

IV. Având în vedere faptul că motivul care a generat adoptarea OUG nr. 103/2022, aprobată prin Legea nr. 1/2024, respectiv situația de conflict armat generată de agresiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei, al blocării porturilor ucrainene de la Marea Neagră și Marea Azov și al închiderii navigației pe Canalul Bâstroe și implicit afluxul masiv de mărfuri și persoane la frontiera României cu Ucraina și Republica Moldova, precum și în porturile de la Marea Neagră, nu a încetat, precum și faptul că încetarea motivului care a stat la baza adoptării OUG 103/2022 nu va genera imediat și obligatoriu revenirea fluxurilor de mărfuri la nivelul anterior conflictului armat, este necesară modificarea regimului juridic al celor 324 de posturi înființate potrivit acestui act normativ, din posturi pe perioadă determinată, în posturi pe perioadă nedeterminată.

Ținând cont de faptul că numirea în funcțiile publice specifice cu statut special, aferente posturilor astfel înființate, a avut loc ca urmare a unui concurs de recrutare organizat în condițiile legii, iar raportul de serviciu al titularilor posturilor urmează să înceteze în anul 2025, se impune definitivarea personalului vamal astfel angajat și numirea pe perioadă nedeterminată, prin ordin al președintelui

AVR, deoarece încetarea raporturilor de serviciu ale acestora va conduce la dezechilibre majore în activitatea birourilor vamale de frontieră.

V. În vederea formării și consolidării unui corp profesional profesionist și integru, cu conștiință civică și vocație europeană, care să fie apreciat și respectat de cetățeni, AVR intenționează încheierea unor protocoale cu instituții de învățământ superior cu experiență în domeniu, în vederea organizării unor programe de studii universitare în domeniul vamal. Prin încadrarea în cadrul AVR a absolvenților studiilor universitare de licență organizate în cadrul acestor instituții, se urmărește creșterea treptată a nivelului de performanță și a credibilității instituției, îmbunătățirea realizărilor și aplicarea fermă a legii. Credibilitatea ascendentă a sistemului vamal este importantă atât prin prisma poziției instituției ca autoritate a statului, cât și de misiunea AVR ca serviciu public.

Pornind de la principiul gestionării responsabile a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate, AVR urmărește să dezvolte și să implementeze proceduri adaptate și proporționale în raport cu riscurile și vulnerabilitățile specifice activității. Astfel, se are în vedere luarea de măsuri cu efect de descurajare a fraudelor și a oricăror alte activități ilegale care pot aduce atingere intereselor României și ale UE, concomitent cu creșterea credibilității instituțiilor implicate în prevenirea și controlul acestui fenomen. Totodată, se urmărește punerea în aplicare a unei politici de respingere a corupției, prin identificarea timpurie și înlăturarea fermă, în timp util a premiselor apariției faptelor de corupție.

VI. În vederea stabilirii unui statut clar al personalului vamal, precum și punerii în acord cu cadrul juridic general privind funcția publică, se impune completarea Codului administrativ în ceea ce privește reglementarea specială a raporturilor de serviciu, a regimului răspunderii administrative, precum și a altor aspecte ce vizează activitatea specifică.

Totodată, pentru punerea în aplicare a dispozițiilor OUG 121/2023 referitoare la obligația instituțiilor publice în cadrul cărora sunt stabilite funcții publice care beneficiază de statute speciale, de a reglementa prin lege modalitatea de recrutare pentru ocuparea acestora, este necesară modificarea OUG nr. 10/2004 privind Statutul personalului vamal, în sensul introducerii anexei nr 1 - Procedura de organizare a concursului de recrutare pentru ocuparea funcțiilor publice cu statut special din cadrul Autorității Vamale Române.

VII. În vederea integrării imaginilor transmise de la sistemele de scanare autovehicule și containere instalate în cadrul Birourilor Vamale de Frontieră, monitorizării și supervizării în timp real a analizei imagistice a radiografiilor generate de sistemele de scanare, este necesară înființarea Centrului Național de Analiză Imagistică Vamală.

VIII. Pentru a permite Autorității Vamale Române să continue să își îndeplinească obiectivele strategice incluse în reforma ambițioasă care vizează adaptarea organizării și realocarea resurselor într-o manieră competentă și eficientă, modernizarea metodelor de lucru și dezvoltarea competențelor profesionale ale angajaților, pentru a permite administrației vamale să evolueze în paralel cu dezvoltarea comerțului internațional și pentru a asigura protecția pentru cetățeni, operatori economici și guverne, este necesară clasificarea birourilor/punctelor vamale din punctele de trecere a frontierei cu țările non-UE în funcție de riscul vamal și/sau fiscal, precum și realizarea unui program multianual privind investițiile în infrastructura vamală, prin raportare la nivelul de risc vamal și/sau fiscal.

Programul Multianual de Modernizare și Dezvoltare a Infrastructurii Vamale (P.M.M.D.I.V) se va derula în perioada 2025-2030, finanțarea acestuia fiind de la bugetul de stat prin credite bugetare și de angajament prevăzute prin legea bugetului de stat, prin bugetul ordonatorului principal de

credite, Ministerul Finanțelor. Fondurile asigurate pentru implementarea P.M.M.D.I.V. vor fi destinate finanțării documentațiilor tehnico-economice specifice investițiilor publice, execuției lucrărilor și dotarea cu echipamente specifice, care se aprobă potrivit prevederilor legale în vigoare.

IX. Modificarea și completarea art.LVII din Legea nr.296 din 26 octombrie 2023 privind unele măsuri pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung în sensul stabilirii ONAC ca instituție publică în măsură să contribuie la realizarea achiziției sigiliilor inteligente și a componentelor suport necesare operaționalizării sistemului RO e-Sigiliu conform etapelor prevăzute prin Memorandum.

Concluzionând cele de mai sus, prin prezentul proiect de ordonanță de urgență se propune:

1. organizarea activității de control specific pentru stabilirea valorii în vamă a mărfurilor importate, precum și stabilirea de obligații și sancțiuni specifice,
2. înființarea celui de-al doilea post de vicepreședinte al AVR,
3. desfășurarea de către AVR a procedurilor de achiziții pentru programele informatice necesare structurilor suport și a echipamentelor și dotărilor de tehnică de calcul,
4. asigurarea cadrului legal în vederea interoperabilității sistemelor informatice, precum și facilitarea accesului la bazele de date utilizate de către Poliția de Frontieră Română, Autoritatea Vamală Română și Agenția Națională de Administrare Fiscală,
5. modificarea regimului juridic al posturilor înființate pe perioadă determinată, în posturi pe perioadă nedeterminată, precum și definitivarea personalului vamal angajat în urma concursurilor de recrutare organizate,
6. stabilirea unui cadru legal special al raporturilor de serviciu, a unui management al carierei specific funcțiilor publice cu statut special, precum și a unor obligații și unor interdicții specifice,
7. stabilirea Procedurii de organizare a concursului de recrutare pentru ocuparea funcțiilor publice cu statut special din cadrul Autorității Vamale Române,
8. înființarea Centrului Național de Analiză Imagistică Vamală,
9. clasificarea birourilor/punctelor vamale din punctele de trecere a frontierei cu țările non-UE în funcție de riscul vamal și/sau fiscal,
10. reglementarea Programului Multianual de Modernizare și Dezvoltare a Infrastructurii Vamale,
11. modificarea și completarea art.LVII din Legea nr.296 din 26 octombrie 2023 privind unele măsuri pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung în sensul stabilirii ONAC ca instituție publică în măsură să contribuie la realizarea achiziției sigiliilor inteligente și a componentelor suport necesare operaționalizării sistemului RO e-Sigiliu conform etapelor prevăzute prin Memorandum.

4. Alte informații - Nu este cazul

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul

3.4 Impactul macroeconomic
 Accelerarea reformei aparatului fiscal
 3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomic
 Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
 3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat
 Nu este cazul
 3.5 Impactul asupra mediului de afaceri
 Nu este cazul
 3.6 Impactul asupra mediului înconjurător
 Nu este cazul
 3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării
 AVR instituție eficientă și transparentă
 3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile
 Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
 3.9 Alte informații
 Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- mii. lei -						
Indicatori	Anul curent 2024	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acestea:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						

d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acestea:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						

- a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;
- b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8 Alte informații:

Măsurile de reorganizare propuse prin prezenta ordonanță pun în aplicare modificările legislative intervenite.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ elaborat implică modificarea:

- Legii nr. 268/2021 pentru înființarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea unor acte normative;
- Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 10/2004 privind Statutul personalului vamal, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanței de Urgență nr. 103/2022 privind unele măsuri pentru creșterea capacității de control la frontieră a Autorității Vamale Române, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 1/2024
- Hotărârea Guvernului nr. 237/2022 privind organizarea și funcționarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea pct. 1 de la lit. C din cadrul anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise traficului aerian internațional

5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

5.6 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul

6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul

6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul

6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5 Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul de act normativ se supune avizului Consiliului Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Nu este cazul

c) Consiliul Economic și Social

Obținerea avizului CES

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul

6.6 Alte informații

Nu este cazul

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ:

Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul

8.2 Alte informații

Nu este cazul

Având în vedere cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Autorității Vamale Române, reorganizarea activității acesteia precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

MINISTRUL FINANTELOR

MARCEL-IOAN BOLOȘ

AVIZĂM FAVORABIL

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Simona BUCURA-OPRESCU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Alina-Ștefania GORGHIU

MINISTRUL EDUCAȚIEI

Ligia DECA

**PREȘEDINTELE
AGENȚIEI NAȚIONALE A FUNCȚIONARILOR PUBLICI**

Vasile-Felix COZMA

**PREȘEDINTELE
OFICIULUI NAȚIONAL PENTRU ACHIZIȚII CENTRALIZATE**

Liviu-Dominic DUMITRU

Propun semnarea proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru consolidarea capacității instituționale a Autorității Vamale Române, reorganizarea activității acesteia precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

AUTORITATEA VAMALĂ ROMÂNĂ,

PREȘEDINTE

Marcel Simion MUTESCU